

Mattheüs I en Lukas III.

Het boek des geslachts van Jezus Christus, den
zoon van David, den zoon van Abraham...
Matth. 1 : 1—16.

En Hij, Jezus, begon omtrent dertig jaar oud
te worden, zijnde (alzo men meende) de zoon
van Jozef, den zoon van Heli...
Lukas 3 : 23—38¹).

Hoewel er enkele moeilijkheden zijn op te lossen in de geschiedenis der afkomst van onzen Heere Jezus Christus, moeten wij ons maar bij de hoofdzaak houden en de rest zal terloops aan de orde komen. Letten wij er dan op, waarom de Heilige Geest vooraan geplaatst heeft de geslachtslijst van den Zoon Gods: opdat wij nl. zouden verstaan, dat Hij waarlijk onze broeder is, aangezien Hij Zich met ons vleesch en onze natuur bekleed heeft. Want wanneer dat zoo niet was, welken toegang zouden wij tot Hem hebben? Als wij alleen van de goddelijke natuur afwisten, zouden wij zeker daardoor te zeer op een afstand gehouden worden. Wij zouden toch te verschrikt en te beschaamd zijn om tot onzen Heere Jezus Christus te komen, tenzij Hij met een veel nauweren band dan die Zijner Godheid met ons verbonden ware. Daarom wordt ook nadrukkelijk gezegd, dat Hij, om inderdaad Middelaar te kunnen zijn, niet alleen onze natuur heeft aangenomen maar ook al onze zwakheden, om zoo medelijden met ons te kunnen hebben en ons daarin te hulp te komen. En wij mogen wel letten op deze uitspraak van den apostel; want zonder deze zouden wij (zoals ik al gezegd heb) geen grond hebben om op onzen Heere Jezus Christus te hopen, Hem te komen zoeken, en volkomen onze toevlucht bij Hem te hebben. Want voor zoover wij arme zondaren zijn, moet God ons haten en

---

¹) Calv. Opera, XLVI, 223—234.

moeten wij afgesneden worden van Zijn koninkrijk. Wanneer dus onze Heere Jezus Christus in Zijn hemelsche majesteit gebleven was, zouden wij Hem niet tot onzen Middelaar kunnen hebben. Nog heden ten dage zien wij, hoeveel arme ongeloovigen er zijn, die beschermheiligen en voorspraken zoeken, omdat zij weten, niet waardig te zijn tot God te komen; maar zij beleedigen daarmee onzen Heere Jezus Christus grootelijks, Die Zich wel verwaardigd heeft Zich tot die diepte te vernederen, dat Hij met ons vereenigd werd en zelfs ons in alles gelijk werd, uitgenomen de zonde, opdat Hij te meer medelijden met ons kon hebben en genegen zijn om ons in onze nooden te hulp te komen. En anderzijds moest wel de gerechtigheid in ons vleesch en in onze natuur voor ons verworven worden. Want zonder dat, zouden wij altijd in onze verdoemenis blijven. Maar gelijk wij schuldig zijn voor God en onder het oordeel, zoo hebben wij ook de gehoorzaamheid van onzen Heere Jezus Christus, Die borg is en genoegdoening aanbrengt, om ons van al onze schulden kwijtschelding te verwerven. Dat moest wel in ons vleesch geschieden. Verder nog, wanneer wij op onze zwakheden letten, zoo is dat zeker om ons te doen beven, indien we niet weten, dat we in onze natuur genoeg kracht zullen vinden, nl. door te gaan tot den persoon van onzen Heere Jezus Christus, Die, zooals Paulus zegt, zwak is geworden om ons sterk te maken, Die arm is geworden om ons met Zijn rijkdom te vervullen. En zelfs geleidt ons dit vertrouwen tot de opstanding en het eeuwige leven. Want hoewel onze lichamen slechts verderfelijke zijn, toch is de onsterfelijkheid voor ons reeds verworven in den persoon van den Zoon Gods. Want Zijn lichaam is, wat zijn natuur aangaat, heelemaal aan het onze gelijk, en dat het aan verderf is onttrokken, is geweest door een bijzonder voorrecht, voortvloeiend uit Gods raad en niet van nature bestaande, zooals we gezegd hebben. Het is ons dus een goed en zeker en onfeilbaar onderpand onzer onsterfelijkheid, en dat onze sterfelijke lichamen reeds deelen in hemelsche glorie, omdat het hoofd en de leden van heel het lichaam vereenigd en onafscheidelijk zijn.

Kortom, totdat wij verstaan, dat onze Heere Jezus Christus waerachtig mensch geworden is en dat Hij is God geopenbaard in het vleesch, zooals Paulus zegt, zullen wij zeker altijd vreezen tot Hem te komen en niet kunnen gefundeerd worden in een waar vertrouwen op de zaligheid, welke Hij ons heeft verworven en waarvan Hij ons dagelijks deelgenoot wil maken door Zijn Evangelie; wij

zullen in twijfel en onrust en verdriet zijn, niet wetend of het hemel-leven ons toekomt of niet. Wij zullen beschuldigd worden door eindeloze wroeging, wijl wij in ons slechts vervloeking vinden en dan nog dagelijks Gods toorn tarten. Wij moeten dan ook in dit opzicht vast overtuigd zijn, dat Gods Zoon Zich ons gelijk gemaakt heeft en ons vleesch heeft aangenomen, om al de door ons begane overtredingen te herstellen en om er zóó voor te voldoen, dat zij niet tot onze veroordeeling in rekening gebracht worden. En verder moeten wij ook weten, dat, waar Hij onze broeder geworden is, dit geweest is, opdat wij vrijmoedig zulk een hulp, als voor ons noodig is, komen zoeken, en dat Hij altijd de armen uitgebreid heeft om ons aan te nemen. Want wat Hij heeft doorstaan, is geschied om nu medelijden te hebben met ons en met al onze nooden en om er genezing voor te geven, gelijk wij die in geloof zoeken. Laten wij ook zien op de oneindige liefde van onzen God daarin, dat Hij Zijn eenigen Zoon heeft gegeven en om onzentwil niet heeft gespaard, zooals dat staat in Joh. 3. God kon ons wel door een ander middel vrijkopen en ook wel heelemaal zonder middel (want Zijn Woord alleen was genoeg), maar om Zijn onbegrijpelijke liefde uit te drukken, welke Hij ons toedraagt, en de onwaarderbare zorg, die Hij draagt voor onze veiligheid, heeft Hij gewild, dat Zijn eenige Zoon Zich bekleedde met ons vleesch. En hoe deed Hij dat? Welke samenstemming is er tusschen deze beide naturen, tusschen hemelsche glorie welke de engelen van het paradijs in verwondering brengt, zoodat zij zich moeten bedekken om te aanbidden wat zij niet begrijpen, en dit tehuis onzes lichaams, deze gevangenis, deze verderfelijke? Dat God Zich daarmee verbindt, zoodat Hij Die mensch is evenzeer God is en Hij Die God is, mensch is? Niet dat de naturen vermengd worden, want elke natuur behoudt haar eigenaardigheid. Maar hoe dat ook zij, in één persoon aanschouwen wij de Majesteit Gods, welke de engelen aanbidden; en dan zien wij ook dezen armen menschelijken staat, die daarmee vereenigd is, alsof God in één woord verklaarde, dat Hij één met ons wilde gemaakt worden in den persoon van Zijn eenigen Zoon. Het is dus geen overtoligheid, wanneer het beschreven wordt, dat onze Heere Jezus Christus mensch geworden is, maar het is het geloofsartikel, waarop heel ons geloof moet rusten, opdat wij God vrijmoedig kunnen aanroepen en niet twifelen, of al de goederen, welke onze Heere Jezus Christus heeft, worden ons meegedeeld en wij bezitten ze door het geloof, aangezien Hij Zich aan ons gelijk gemaakt heeft, opdat wij in Zijn lichaam zouden

vereenigd worden. Ziet daar dan, wat wij hier in de eerste plaats hebben op te merken.

Hebben wij dan zoo eenerzijds te weten, dat onze Heere Jezus Christus als ware Verlosser wordt geopenbaard, wanneer Hij zoon van David en zoon van Abraham wordt genoemd, anderzijds wordt Hij bewezen Verlosser der wereld te zijn, wanneer Hij zoon van Noach en zoon van Adam wordt genoemd. Daarin hebben wij op te merken, dat het onderscheid tusschen de evangelisten Mattheüs en Lukas niet zonder oorzaak is. Want wij moeten altijd op hun bedoelen letten. Waarom noemt Mattheüs onzen Heere Jezus Christus zoon van David en zoon van Abraham? Is Hij ook niet evengoed zoon van Izaäk en zoon van Jacob? En dan, stamt Hij niet uit Noachs geslacht? Zeer zeker. Maar aangezien Abraham deze belofte ontvangen heeft, dat in zijn zaad alle volkeren der wereld zouden gezegend worden, en deze zelfde belofte bevestigd is in de hand van David en gezegd is: uit uw zaad zal Ik een opvolger verwekken die voor eeuwig zal regeeren en Zijn koninklijke heerschappij zal nooit eindigen, daarom wordt dit kenmerk hier door Mattheüs gegeven, opdat wij een volledig bewijs en getuigenis zouden hebben, dat Jezus Christus degene is, die van alle tijden door de vaders verwacht is, aangezien Hij duidelijk stamt uit het geslacht van Abraham en vervolgens uit de linie van David. Anderzijds zou het nog niet veel beteekenen, als wij slechts de geslachtslijst van Mattheüs hadden. Want Jezus Christus zou dan niet voor ons zijn, en wij zouden geen toenadering tot Hem hebben, omdat wij niet uit Abrahams geslacht zijn, en het zoo staat, dat Jezus Christus, Abrahams zoon zijnde, dienaar der besnijdenis is, zooals Paulus dat noemt, d.w.z. dat Hij speciaal bestemd is voor dat volk. Weliswaar staat er, dat alle volkeren der aarde in Abrahams zoon gezegend zullen worden, maar, al moge dit zoo zijn, het zou voor ons niet genoegzaam zijn om met Gods kerk vereenigd te worden en om te weten, dat wij deelen in het heil dat ons is aangebracht. Maar wanneer Jezus Christus genoemd wordt zoon van Noach en zoon van Adam, dan zien wij, dat Zijn genade zich allerwege uitstrekt. En al behooren wij dan niet tot dat heilig geslacht, dat God oudtijds heeft verkoren en aangenomen, toch is onze Heere Jezus ons gegeven, want wij hebben evengoed als zij een redmiddel noodig. Welnu dit redmiddel is algemeen en generaal, voor allen. Dáár ligt de oorzaak van het onderscheid tusschen wat wij hier vinden in het verhaal van Mattheüs en van Lukas.

En wij moeten onze winst met deze dingen doen. Allereerst wel, dat wij voor oogen hebben en in onze herinnering roepen de beloften die ons zijn gegeven van de verlossing en de zaligheid, waarop we mogen hopen: dat wij allereerst, zeg ik, verstaan, dat niet tevergeefs tot onzen vader Abraham is gezegd, aangezien wij later door het geloof zijn geestelijk zaad zijn geworden, dat in hem en zijn zaad alle volken zouden gezegend worden. Dat wij dan leeren ons geloof te versterken, en ons houden aan Hem, Die deze belofte is komen vervullen, en er niet aan twijfelen, dat Jezus Christus, de zoon der maagd Maria, Degene is Die van alle tijden verwacht is en op Wien de oude vaders hebben gehoopt en van Wien zij verlossing verwachtten van den vloek, waarin zij onderwijl lagen. Dat wij, bij David komend, ook verstaan de eeuwigheid van het Koninkrijk van onzen Heere Jezus Christus, en dat, hoewel Hij sterfelijk mensch is geworden, toch Zijn leeftijd duurt in eeuwigheid, ja ook het volk, dat Hij Zich verworven heeft, n.l. de Kerk, blijven zal tot het einde der wereld, zooals dat staat in Jes. 53: Wie zal Zijn leeftijd uitspreken? En waarom dat? Omdat Hij al den vloek, dien wij hebben verdiend, gedragen heeft. Ziet dan, hoe wij de beloften, vervat in de H. Schrift, verbinden moeten met deze geschiedenis, welke de Evangelisten ons nu verhalen. Zeker heeft Hij ons willen brengen bij hetgeen zoo langen tijd tevoren beschreven is, opdat wij onze winst ermee zouden kunnen doen. Hoewel dus onze Heere Jezus Christus ingegaan is in onzen sterfelijken staat, toch zal niettemin Zijn koninkrijk geen einde hebben, zooals dat op een andere plaats gezegd wordt. Weliswaar heeft dit allereerst typisch betrekking op Salomo, maar het kan slechts verwerklijkt worden in den persoon van onzen Heere Jezus Christus, zooals Daniël daarvan een getrouwe uitlegger is. En verder kunnen wij dit ontleenen aan den text, dien ik pas uit Jesaja en andere dergelijke heb aangehaald. Verstaan wij het dan, dat wij, wanneer Hij Zich alzo voor ons vernietigd heeft, zooals Paulus zegt, heelemaal vervuld moeten zijn van verwondering voor de onwaardeerbare goedheid, welke God ons heeft bewezen.

Overigens, gelijk wij verder meer volledig zien zullen, het is Jezus Christus niet genoeg geweest, mensch te zijn geworden, maar Hij heeft ook aan alle schande willen onderworpen worden. En waarom? Om ons te roepen tot de beërving der heerlijkheid. En inderdaad, wanneer Paulus spreekt van een vernietigd worden, doelt hij niet alleen op wat hij er aan toevoegt, dat Hij de gestaltenis en positie

van een dienstknecht heeft aangenomen, en zelfs daarna Zich onderworpen heeft aan den smaad van het kruis welke een soort vloekdood was en dat Hij daardoor als vloekwaardig geworden is; maar hij vat ook de rest in 't oog, zooals wij zien zullen, dat Hij zelfs uit bloedschande geboren is, welke uit de verhouding van Juda en zijn schoondochter Thamar voortkwam. En dan weten wij, hoe Bathseba de vrouw van David geworden is: dat het geschied is door een zoo laag en verfoeilijk verraad als er geen erger is, dat het is geschied door moord en roof die veel erger is dan echtbreuk. Alzoo, wanneer wij deze dingen zien (zooals zij hier op de rij af zullen worden verhaald), verstaan wij dan, dat Gods Zoon Zich vernietigd heeft, niet slechts voorzover Hij Zich vernederd heeft om onze broeder te zijn, maar ook, dat Hij als geteekend wilde zijn met smaad en schande, zoowel in Zijn geslacht als in Zijn persoon. In Zijn persoon vanwege de armoede, welke wij wel hebben op te merken. Want er is geen twijfel aan, of Mattheüs en Lukas zijn er toe gedreven aan te toonen, dat Jozef en de maagd Maria, hoewel bij de wereld gering geacht en van een verachten staat die nergens naar leek, toch bleven behooren tot het koninklijk geslacht, waaraan de Verlosser beloofd was. Als men er alleen op gezien had, hoedanig Jozef was en de maagd Maria, zou men zeker geoordeeld hebben, dat Hij, Die geboren is uit de Maagd, niet de beloofde Verlosser kon zijn. En waarom? Men zag daar slechts verachting, armoede en allerlei dingen om een afkeer van te krijgen, zoodat Jezus Christus nooit was aanvaard, als niet de H. Geest er in voorzien had. Zoo zien wij dan, dat daartoe op deze plaats de geslachtsrol wordt aangegeven, opdat wij zouden weten, dat Hij, hoewel uit zoo arme ouders geboren, toch niet ophoudt af te stammen uit het koninklijk geslacht.

Zelfs moeten wij te meer bevestigd worden, wanneer wij een vergelijking maken tusschen wat hier beschreven staat en wat in de profetie van Jesaja, in hoofdstuk 11 staat, waar gezegd wordt, dat God uit den afgehouden tronk van Isai een spruit zal verwekken, die oprijzen zal en de hoop des volks zal zijn en waar alle volken hunne toevlucht zullen hebben. Nu wordt daar niet gesproken van David, maar er is sprake van een tronk van het huis van Isai, die Davids vader was en hier Jesse wordt genoemd. Hij was heelemaal niet een man van hoogen staat of in groote eer. Hij was een dorpling, een boer en een herder; hij verzorgt zijn vee, hij ziet toe op de kinderen van zijn huis, zij werken voor hun kost; en toch is in

dat huis de kroon gegeven, en dat niet aan den grootste noch aan den oudste, maar aan den kleinste van de zeven, die zelfs van kleine gestalte was en die nooit gedacht had, dat er eenige uitnemendheid in hem was; hij beteekende niets in de schatting zijner broeders. Wanneer men dan ook denkt aan het huis van Isai, welnu, het is het huis van een boer; en toch zegt Jesaja, dat Jezus Christus daaruit voortkomt. En verder, dat dit huis gelijk zal zijn aan een tronk, d.w.z. een afgekapt boom, die van buiten zonder eenig aanzien is, zonder bladeren en bloemen, kortom als een dor en misvormd ding, een en al ontreddering. Ziet dan, waaruit de Verlosser der wereld zal voortkomen, nl., dat Hij zal zijn als een rijsje, zóó als een twijgje voortkomt uit een boomtronk en daarna groeit en tot vollen wasdom komt. Zoo moest het begin van Jezus Christus zijn. Alzoo, wanneer wij zien, dat Jozef en Maria uit dit huis van Isai zijn voortgekomen, zoo moeten wij toch verstaan, dat zij niet ophielden van koninklijken zede te zijn. Maar al deze eer moest neergeslagen worden; het moest zelfs, dat men zich schaamde te zeggen dat er nog enkelen waren overgebleven uit deze familie, waaraan God een zoo hoogen adel beloofd had. En evenzoo zien wij Jozef, een armen timmerman en die zelfs het hoofd was van zijn geslacht; hij werd her- en derwaarts verjaagd en bezat nog geen huisje te Jeruzalem, de koninklijke residentie. Ziet daar in 't kort, wat wij van het hier gedane verhaal moeten onthouden.

Wij moeten dan, zooals wij zeiden, door het verhaal van Lukas verstaan, dat Jezus Christus, hoewel bijzonder aan Abrahams zaad beloofd, toch in het algemeen de Verlosser voor heel de wereld is. En waarom? Sedert Adam hebben allen noodig gehad, hun heil te zoeken elders dan bij zichzelf. Vandaar dat, hoewel wij afstammen van de heidenen, die afgesneden werden van Gods Koninkrijk toen Hij een bepaald volk heeft verkoren tot geloof en dit als Zijn aparte woning van verblijf heeft willen hebben, en al zijn wij vreemdelingen ten opzichte van Gods Koninkrijk, toch Jezus Christus voor ons tot Verlosser gekomen is, zooals Paulus getuigt. Want, na gezegd te hebben dat Hij dienaar der besnijdenis is volgens de beloften die aan de vaders zijn gegeven, zegt hij: Gij heidenen, verheerlijkt God om de barmhartigheid die u is bewezen — alsof hij zeide, dat dit aan Abrahams geslacht gegeven voorrecht ons met allen mee gemeen is; dat in de tweede plaats en naar lageren graad wij ook deelen in dit leven, dat ons door Gods Zoon is aangebracht. Wij kunnen dan ook nu genoegzaam verzekerd zijn, dat wij, wanneer wij al ons

vertrouwen stellen in Jezus Christus, wij door Hem zullen worden aangenomen, en dat men niet moet vreezen, dat Hij ons niet zal willen kennen, en zelfs dat wij geen lange omwegen moeten maken om bij Hem te komen, aangezien Hij ons zóó met een onverbreekbaren band met Zich heeft vereenigd. Hier mogen wij wel op letten, opdat wij niet zijn als deze arme afgodendienaars, die van den eenen kant naar den anderen zwerven om maar beschermheiligen te hebben, die voor hen gunst bij God moeten verwerven (zooals dat onder het Pausdom geschiedt), maar rechtstreeks komen bij Gods Zoon, omdat Hij afgekomen is tot hier beneden en van de minsten een is geworden, zooals gezegd wordt in Psalm 22, dat Hij niet als mensch beschouwd is geweest, maar tot smaad van het volk is gemaakt, als ware Hij een worm. En zoo staat er bij Jesaja, dat Hij misvormd was als een arme melaatsche, zóó dat men er een afschrik van had Hem te zien, als ware Hij niet waardig dat de aarde Hem droeg. Wanneer wij dan al die dingen zien, dan moeten zij ons altijd tot te zekerder en steviger steun van ons geloof zijn; dan mogen wij weten, dat Jezus Zich aan ons aanbiedt en niet anders vraagt dan dat wij in Hem zoeken wat ons ontbreekt, en dat wij, daar gekomen, nooit zullen teleurgesteld worden.

Leeren wij verder ook ons te verootmoedigen, als wij genieten willen van het goed, dat ons door onzen Heere Jezus is verworven. Want gelijk Hij Zich heeft moeten vernederen, ja vernietigen (want wij moeten dit woord van Paulus vasthouden), zoo moeten ook wij ontbloot zijn van allen hoogmoed en verwaandheid om tot Hem te komen; kortom wij hebben er geen toegang dan in nederigheid. Zietdaar dan het middel om ingeënt te worden in het lichaam van onzen Heere Jezus Christus, opdat Zijn leven ons toebehoore, opdat al de volheid der genade, die Hem gegeven is door God Zijnen Vader, ons worde meegedeeld. Alle trots moet worden uitgewischt uit onze harten, en wij moeten bekennen, aangezien de Zoon Gods heeft gewild dat Zijn glorie een tijdlang verborgen zou zijn, dat dit was, opdat wij Hem alleen maar onze armoede, onze ellende, onzen smaad, onze schaamte, onze beschaming zouden brengen, en dat Hij voor dat alles genezing zou geven om ons deelgenoot der heerlijkheid te maken. Dat hebben wij wel te onthouden.

Merken wij intusschen ook op, dat, hoewel hier de beide Evangelisten spreken over het geslacht van Jozef en niet van de maagd Maria, men toch uit het eene het andere afleiden kan, nl. dat Jezus Christus, hoewel Hij afstamde uit het geslacht van David,

toch niet de zoon van Jozef geweest is. Inderdaad wordt dat door allebei uitgedrukt. Lukas zegt, dat men Hem hield voor Jozefs zoon, en daarin duidt hij aan, dat Hij het niet in waarheid was. Mattheüs zegt: van wien is voortgekomen Jozef de man van Maria, uit welke geboren is Jezus Christus. Daaruit zien wij, dat zij uitdrukkelijk hebben willen betuigen, dat Jezus niet afstamde uit Davids geslacht omdat Hij zoon van Jozef was. En hoe zullen wij dan door deze geschiedenis kunnen uitmaken, dat Hij degene was, die zoowel aan Abraham als aan David beloofd was? Het was toch in dien tijd een algemeen gebruik, dat ieder een vrouw nam uit zijn eigen stam, gelijk er ook een wet voor was. Sommigen willen hier alles omkeeren, door naar voren te brengen, dat Elizabeth familie was van de maagd Maria en zij in elk geval voortkwam uit het geslacht van Aäron. En zoo zou men dan tot de slotsom kunnen komen, dat de maagd Maria uit een ander geslacht kon zijn dan uit dat van Juda. Maar de oplossing dezer moeilijkheid is gemakkelijk: het was immers wel geoorloofd dochters in de priesterlijke linie te trouwen, al brachten zij geen bezit aan, en hadden eenmaal daar ingetrouwd geen eigen erfenis. Want het was den priesters niet geoorloofd iets te bezitten, en onze Heere had hun tot loon de eerstelingen der offeranden en de tienden der vruchten gegeven. Zoo volgt hier dus niet uit, dat de moeder van Elizabeth niet zou gehuwd zijn geweest met iemand uit het priesterlijk geslacht en Elizabeth in dien weg uit de dochteren Aärons was, en dat dienvolgens de maagd Maria niet uit Davids geslacht geweest is, al was zij een verwante van Elizabeth. Overigens hebben wij op te merken, dat, toen de Evangelisten hebben geschreven, zij als over bekende dingen spraken. Men wist, dat Jozef (zooals wij verder nog duidelijk zullen zien) een gaaf en godvreezend man is geweest en alzoo de wet tot het einde toe heeft bewaard. En anderzijds was ook dat bekend (zooals ik al gezegd heb) en daarover kon men geen moeite maken, dat Jozef familie was van de maagd Maria, zijn vrouw, en dat zij allebei uit het koninklijk geslacht waren voortgesproten. Wanneer dus van Jozef gesproken wordt, gaan zij tot aan de maagd Maria, en de Evangelisten zijn daarin te werk gegaan met zulk een eenvoud, opdat ook wij sober zouden zijn en onze geest niet te curieus zou onderzoeken, gelijk ook Paulus ons vermaant, niet al te zeer ons bezig te houden met deze ijdele studiën der geslachtsrekeningen en dergelijke dingen, die ons niet kunnen stichten, maar dat wij zullen verstaan, dat de

Schrift ons nuttig is en dat God ze ons heeft gegeven, opdat wij, smaak in Zijne beloften gekregen hebbende, Hem zouden kunnen aanroepen, ware rust in Hem vinden en dan ons er toe zouden zetten om Hem te eeren en te dienen en te beminnen, aangezien wij Hem zoo duren prijs hebben gekost in den persoon van Zijn eeniggeboren Zoon. Zietdaar dan in hoofdzaak, wat wij in de H. Schrift moeten zoeken.

Maar hoe dat dan ook zij, dit verhaal dat beide Evangelisten geven, is niet overbodig, ja zeer goed, als wij het met verstand praktisch weten te gebruiken. Want als wij hier curieuselijk gaan redetwisten, zal God ons zeker van het profijt en nut berooven, dat wij er uit moeten ontvangen. Maar wanneer wij in alle bescheidenheid zien, wat de bedoeling van den H. Geest is geweest, zullen wij zeker tot ons heil winst doen met hetgeen ons hier wordt meegedeeld. Dan zullen wij rust vinden en te meer genoegen hebben in wat wij hebben gezegd, nl. dat zoowel Mattheüs als Lukas in alle eenvoudigheid hebben willen voorhouden, hoe het huis van Jozef (dat ook het huis van Maria was), van koninklijke afkomst was, in hoe groote armoede het dan ook verkeerde. Ook verder zullen wij bij dit hier gedane verhaal moeten komen, en er zullen nog enkele moeilijkheden zijn, maar het geheel zal zeer goed passen, zooals wij hierna nog zien zullen. Er is slechts één punt nog op te helderen, en de rest kan dan een anderen keer afgedaan worden, nl. waar staat, dat Abraham Izaäk gewon en Izaäk Jakob en Jakob Juda en zijne broeders. Hier wordt geen melding gemaakt van Ismaël noch van Ezau. En toch is de een de zoon geweest van Abraham en de ander van Izaäk, en allebei zijn zelfs eerstgeborenen geweest; het zou dus lijken, dat zij hier evengoed moesten genoemd worden. Maar Mattheüs heeft, zooals wij reeds hebben verklaard, dit doel voor oogen gehad: onzen Heere Jezus Christus voorstellen als het zaad van Abraham en den zoon van David, die voor eeuwig moest regeeren. Wanneer er dan staat: in uwen zede, moeten wij, zooals Paulus zegt, dat woord wel onderscheiden van zaden. Ezau nu is afgesneden uit het huis van Izaäk en Ismaël uit het huis van Abraham. En waarom? Zij zijn niet het eenige zaad. En inderdaad, wij zullen nooit dit zaad vinden, tenzij wij komen bij het hoofd en bij den wortel, nl. bij onzen Heere Jezus Christus. Hoe dit ook zij, zij zijn uitgebannen uit de kerk, nl. Ismaël en Ezau, niettegenstaande hun eerstgeboorterecht. Daarom is het niet noodig, dat melding of herinnering gemaakt worde van hunne

namen, die ongewijd zijn. Want zij zijn niet in het heilig verbond gebleven, dat God met Abraham heeft opgericht om zoo te komen bij Izaäk en vandaar bij Zijn Israël. Wel wordt gesproken van al de zonen Jakobs, niettegenstaande Jezus Christus slechts uit één is voortgekomen; en zij zijn twaalf en zelfs is Jozefs geslacht in tweeën gedeeld, zóó dat er dertien hoofden en evenzoo dertien stammen zijn gekomen. Toch is onze Heere Jezus Christus alleen uit Juda gesproten. Dit is waar, maar toch is de belofte aan allen gelijkelijk gedaan, en God heeft niet gesproken als vroeger, nl. dat Hij het zaad Abrahams zegenen zou, maar Hij heeft Zijn genade en gunst verder uitgestrekt. Hij heeft niet slechts betuigd, dat er een enkele erfgenaam der belofte zou zijn, maar er staat, dat Hij heel het geslacht van Jakob of van Israël in liefde aannam, en dat Hij wilde dat dit heelemaal het Zijne zou zijn. Daarom staat er ook: dat mijn naam en de naam van mijn vader en de naam van mijn grootvader over hen worde ingeroepen. Het is wel zeker, dat Jakob zich daarmee geenszins heeft willen maken tot voorspraak bij God, om te hulp te worden geroepen, zooals de papisten ervan maken. Maar hij heeft God gebeden, dat dit verbond, dat gegeven was aan zijn vader Abraham, bekrachtigd werd niet slechts in een of twee van zijn kinderen, maar zelfs aan de kinderen van Jozef die in Egypte geboren waren, zoodat het leek alsof Jozef van God gescheiden was uit oorzaak daarvan dat hij verkocht was, langen tijd gevangene was geweest, kortom voor Egyptenaar gehouden werd. Daarom zegt Jakob met nadruk, dat zijn naam over Manasse en Efraim zal worden ingeroepen, d.w.z. dat God hen erkenne en aanvaarde in dit heilig geslacht, zoodat zij erfgenamen der belofte zouden zijn. Wij zien dus, dat hier niets overtolligs is, maar dat eenerzijds Mattheüs ons aanwijst, dat al degenen die uit Abrahams geslacht zijn voortgekomen, daarmee niet erkend worden als dit zaad, want zij zijn uitgeroeid uit dit huis en bijgevolg uit Gods kerk. Maar ziet dan deze twaalf die op gelijke hoogte staan, God neemt hen aan, hoewel het eerstgeboorterecht aan Juda wordt gegeven, zooals wij later zien zullen.

Leeren wij dan hieruit, in vreeze te wandelen om niet afgesneden te worden van dit verbond, waarin God ons besloten heeft. Want als de natuurlijke takken (zooals Paulus zegt) afgesneden zijn, hoewel zij uit den waren wortel waren, wat zal het dan met ons worden die arme misgeboorten zijn? Want hoe zijn wij in het gezelschap van Abrahams kinderen gekomen? Dat geschiedde door

het geloof, maar het is gegaan tegen nature, het is een onbegrijpelijk wonder geweest, dat heel de wereld in verbazing gezet heeft, tot de paradijs-engelen toe, zooals Paulus daarvan spreekt. Leeren wij zoo dan in alle vreeze te wandelen, om niet uit Gods huis afgesneden te worden. En nadat onze Heere Jezus Christus Zich eenmaal aan ons meegedeeld heeft (gelijk wij zien dat Hij de Redder van heel de wereld is) volharden wij dan in ware standvastigheid des geloofs. En al zijn wij dan vervloekt in onzen vader Adam, laten wij toch weten, dat wij in onzen Heere Jezus Christus een zegening hebben wedergekregen, die ons niet kan ontgaan. En al hebben wij slechts stof voor dood en eeuwige verdoemenis, toch moeten wij zeker zijn, dat het heil, hetwelk ons door Hem is verworven, ons nu zoo met Hem heeft vereenigd, dat wij één zijn door het middel dat wij al noemden, nl. door de broederschap, welke Jezus Christus Zich verwaardigd heeft met ons te hebben. Hopen wij dan, deze dingen verstaande, standvastiglijk, dat God ons ten Vader zal zijn om ons te geleiden in dit brooze leven en om ons eindelijk te voeren tot die erfenis, welke Hij ons heeft bereid vóór de schepping der wereld, en welke Hij ons voor zoo duren prijs heeft verworven in den persoon van onzen Heere Jezus Christus.

Mattheüs I: 1-16 en Lukas III: 23-38

Deze preek gaat nog over denzelfden tekst van Mattheüs en Lukas als de voorafgaande, nl. over het geslacht van onzen Heere Jezus Christus ¹⁾.

Wij hebben hiervoor verklaard, hoezeer het ons profijtelijk was te weten, dat Gods Zoon ons in het vleesch is verschenen en onze natuur heeft aangedaan, opdat wij verzekerd zouden worden, dat Hij met ons verbonden is zelfs met een broederband, en dit om onze voorspraak te zijn bij God Zijn Vader en voor ons tusschen te treden. Ja, dat Hij zelfs al onze zwakheden op Zich genomen heeft om er medelijden en ontfermen mee te hebben en ons in onzen nood te hulp te komen, en dat Hij de betaling en genoegdoening voor onze zonden heeft teweeggebracht, opdat wij bij God kwijtschelding mogen verkrijgen en Hem vrij als onzen Vader kunnen aanroepen, aangezien wij leden zijn van Zijn eenigen Zoon en door aanneming hebben wat Hij van nature heeft. Nu rest nog, enkele punten aan te stippen in wat hier door Mattheüs en Lucas verhaald wordt. Niet zonder reden noemt Mattheüs, die noch van Ismaël noch van Ezau melding maakte, wel de broeders van Juda, nl. de twaalf patriarchen. Want wij hebben uiteengezet, dat zijn bedoeling is te toonen, dat de Heere Jezus de Verlosser is, Die van alle tijden beloofd was en verwacht door de vaderen. Het staat dus zoo, dat het gezegende zaak verwekt is in Izaäk, zooals nadrukkelijk gezegd wordt; dat, hoewel Ismaël eenigermate deelde in de genade Gods, hij toch als afgesneden is uit het huis; en dat God verklaart, dat het heil, waarop wij moeten hopen door onzen Verlosser, niet voortvloeit uit vleesche-lijke erfenis, maar dat wij het moeten hebben van de bijzondere goedheid Gods, zooals Paulus dit punt ook zeer goed uitgewerkt heeft. Verder, waar Ismaël en Ezau verworpen zijn, hoewel zij de voor- naamsten waren uit oorzaak van hun eerstgeboorte, heeft God daar- entegen Zijn zegeningen uitgebreid over al de twaalf kinderen van

¹⁾ Calv. Opera, XLVI, 235—248.